

ikke fordi jeg tror, at vi her ikke trænge til statistiske Oplysninger eller til at faae en videre Bearbejdelse, men fordi jeg anser en saadan Kommission for overflødig. Naar jeg har udtalt dette, vil det ærede Medlem for Viborg Amts 2den Valgkreds (Ansjer) vistnok have Mindre at indvende imod, hvad jeg har sagt. Svad den mangelfulde Organisation i Indenrigsministeriet angaar, da tror jeg vist, at den maa være tilstede; thi tale vi om Industri eller om Fisserivæsen eller om noget som helst Andet, hvor der skal særlig Sagkundskab til, saa erklærer den ærede Minister sig paa en Maade fallit og maa have en Kommission til at skaffe Oplysninger tilstede. Det er Noget, som jeg mener, at vi bør tage os til Oftertanke, og jeg skal henstille til den ærede Minister, om han ikke selv, belært ved sin Erfaring, snart maa komme til det Resultat at foreslaa en anden Ordning enten ved Lovgivningsmagtens Medvirkning eller selv vil spørge for at give Ministeriet en anden Indretning, hvis Lovgivningsmagtens Medvirkning ikke er fornøden — jeg antager næsten dette Sidste.

N. Jensen (Aarhus Amts 3die Valgkreds): Der kan ganske vist gjøre sig meget forskjellige Synspunkter gjældende for den samme Sag af forskellige Mænd, og derved komme jo Modsetningerne frem, men derved kommer ogsaa ofte nogen Klarhed frem. Naar det ærede Medlem for Rjøbenhavs Amts 5te Valgkreds (Holstein-Ledreborg) troede, at jeg i Skytteforeningerne havde set Foreninger, der dandsede under Bøgene, saa skal jeg sige, at hvis jeg virkelig kun havde set dette, skulde jeg have glædet mig ved denne Dands, og ikke have sagt Meget derimod, skjøndt jeg ganske vist ikke skulde være med til at bevilge af Statens Penge dertil, men jeg har set noget Andet deri, jeg har set Anledning til Noget, som jeg ikke holder af. Naar det samme ærede Medlem ytrede, at Officererne først havde været imod, men senere havde syntes godt om Sagen, saa kan jeg meget godt forstaa dette; thi jeg har heller ikke negtet, at unge Mennesker godt derved kunne erhverve sig en vis Skydefærdighed, der er til Fordel, naar de komme ind til Militærtjeneste og skulle uddannes. Svad de allerede have lært, behøve de saa ikke at lære; de kunne da spare sig et Arbejde, fordi det er gjort i Forveien, og at Officererne efterhaanden kunne komme til at erkjende, at dette kan være til Gavn, er da let forstaaeligt. Naar det fremdeles hed, at der af disse Dvælske udviklede sig Kjærlighed til Fædrelandet og Lyst til at forsvare det, saa skal jeg ikke benegte dette; men jeg vil dog henviise til, hvorledes det danske Folk i tidligere Tider har viist baade Fædrelandskjærlighed og Lyst til at forsvare Fædrelandet. Jeg skal kun henviise til Aaret 1848 og spørge, om det dengang var Skytteforeningerne, som fremkaldte den Lyst og den Villighed til at

kæmpe og offere sig for Danmark; der fandtes dengang en Lyst, som det vist vil være længe, inden Skytteforeningerne formaa at overtræffe. Jeg mener altsaa, at det ofte nok er godtgjort, at det danske Folk i Havens Dødelik har havt al den Offerberedvillighed baade hvad Liv og hvad Guds angaar, som behøves, saa at Skytteforeningerne i den Henseende meget godt kunde være borte, uden at vi behøve at være bange for, at vi skulle glemme Fædrelandet, og hvad der skyldes det. Jeg tror, at Lysten til at forsvare Fædrelandet ligger meget dybere og meget naturligere i andre Ting end i et saadant Kunstprodukt, om jeg saa maa sige. For mig staar det, som om man gennem Skytteforeningerne ved Kunst har villet fremkalde en, om jeg saa maa sige, opskruet og unaturlig Fædrelandskjælelse. Naar det saa fremdeles hedder, at Pengene, som blive givne af Regjerings, blive anvendte til Rifler og til andre Skydning vedkommende Ting, saa benægter jeg ikke dette; men denne Skydning og de Sammenkomster, som derved finde Sted, give Anledning til idelig Dands, men ogsaa til idelig Drif, og det kan man sige — thi man har set det alt for tidt — at denne megen Dands, eller denne megen Nyden i det Hele taget tager Pengene ud af Lommen paa mangen fattig Karl, Penge, som han vistnok kunde anvende bedre. Det forekommer mig, at der er Mange, hvis Livsopgave og Livsvilkaar i de unge Dage ere saaledes, at de havde meget bedre af at lære noget Nyttigt og Godt, og havde meget bedre af at spare deres Penge, i Stedet for at give dem ud til Dands og til Gilde. Jeg tror, at en meget stor Del af det danske Folk oppoyer under saadanne Forhold, at hvis de skulle blive til selvstændige Mænd i Livet, maa de arbejde fra den tidligste Tid og lære at spare Alt, hvad de kunne, jeg kan næsten sige: over Grændsen; ellers kunne de ikke løse Opgaven. Jeg tør tale med om denne Sag; thi jeg har selv maattet arbejde, jeg har selv maattet spare og maattet gennemgaa al den Kamp, som hører til, for at en Bog ved en Faarehjord kan arbejde sig op til en vistnok beskeden, men dog selvstændig Stilling. Jeg tror, at de, der have gennemgaaet denne Skole, ville vide, hvad de Smaaskillinger ere værd, som man tjener i Ungdommen, og hvad det er værd at spare i Ungdommen. De ville forstaa at vurdere dette overfor Riffelskydning og Dands, og det skulde glæde mig meget, om den oppovgende Ungdom, især den Del deraf, som jeg sidst talte om, vilde henvende sin Opmærksomhed paa Noget, som er nyttigere end Silber og Skydning. Der faldt fra det samme ærede Medlem et Udtryk, som er temmelig betegnende, idet han nemlig senere kom til at tale om Kontrollen og mente, at det var meget uheldigt, om Kontrollen falbt bort. Dette synes at vidne om, at det ærede Medlem har en Fornemmelse af, at Skytteforeningerne ere et Kunstprodukt, som hviler paa